

Sygn. akt III A Ua 106/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Elżbieta Kunecka
Sędziowie:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz SSA Jacek Witkowski (spr.)
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji J. J.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 29 listopada 2011 r. sygn. akt IX U 1899/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2011 r., sygn. akt IX U 1899/2011, Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił odwołanie J. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 19 września 2011 r., którą organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

Wnioskodawca J. J. (ur. (...)) był zatrudniony przez Starostę (...) w Powiatowym Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji w następujących okresach:

- od 27.03.2004 r. do 28.07.2005 r. na stanowisku likwidatora - na podstawie umowy o pracę na czas określony,

- od 29.07.2005 r. do 30.11.2005 r. na stanowisku dyrektora - na podstawie umowy o pracę z 12.08.2005 r. zawartej na czas określony, tj. do dnia postawienia Zakładu w stan likwidacji,
- od 01.12.2005 r. do 31.05.2006 r. na stanowisku likwidatora - na podstawie umowy o pracę z 30.11.2005 r. zawartej na czas określony do 31.05.2006 r.,
- od 01.06.2006 r. do 31.12.2008 r. na stanowisku likwidatora - na podstawie umowy o pracę z 01.06.2006 r. zawartej na czas określony do 31.12.2008 r.,
- od 01.01.2009 r. do 15.10.2010 r. na stanowisku likwidatora - na podstawie umowy o pracę z 30.12.2008 r. zawartej na czas określony do dnia zakończenia likwidacji Powiatowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji.

Nadzwyczajne Zebranie Rady Powiatu D. w dniu 12.10.2010 r. podjęło uchwałę o zakończeniu likwidacji do 15.10.2010 r. Wnioskodawca na dzień 15.10. 2010 r. sporządził bilans oraz sprawozdanie końcowe z czynności likwidatora, które następnie w tym dniu przedłożył w Zarządzie Powiatu. W związku z tym Starosta (...) rozwiązał z wnioskodawcą stosunek pracy z dniem 15.10.2010 r. w trybie art. 30 § 1 pkt 4 p., tj. z powodu upływu czasu, na który była zawarta.

Wnioskodawca nie odwołał się od świadectwa pracy z dnia 18.10.2010 r. wystawionego przez Powiatowy Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji.

W dniu 05.11.2010 r. - na podstawie uchwały zarządu powiatu (...) dnia 03.11.2010 r. o zatwierdzeniu na dzień 15.10.2010 r. sprawozdania końcowego z czynności wykonanych przez likwidatora - nastąpiło wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego Powiatowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w D..

W dniu 21.01.2011 r. J. J. zarejestrował się w Powiatowym Urzędzie Pracy we W., uzyskując status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 29.01.2011 r. do dnia 28.01.2012 r.

W dniu 29.07.2011 r. upłynął 6-miesięczny okres pobierania zasiłku przez wnioskodawcę. J. J. nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Odpowiednie zaświadczenie potwierdzające powyższe informacje zostało wystawione w dniu 25.08.2011 r. W dniu 02.09. 2011 r. J. J. złożył do ZUS Oddział we W. wniosek o świadczenie przedemerytalne.

Łączny okres zatrudnienia wnioskodawcy na dzień 31.12.2009 r. wynosi 38 lat 2 miesiące i 13 dni, w tym okres składkowy wynosi 37 lat 11 miesięcy i 28 dni, a okres nieskładkowy 2 miesiące i 15 dni.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy, Sąd orzekł, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek określonych w art. 2 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 120, poz.1252 ze zm.), od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Sąd podkreślił, że bezspornym w sprawie było, że wnioskodawca J. J. do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy (które nastąpiło w dniu 15.10.2010 r.) był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy oraz spełnił wszystkie wymogi, o których mowa w w/w przepisie art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Okolicznością sporną między stronami było, czy stosunek pracy, w jakim pozostawał J. J. uległ rozwiązaniu z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy.

Sąd wskazał, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca zawierał ze Starostą (...) kolejne umowy o pracę na czas określony, przy czym okres obowiązywania ostatniej z nich - z dnia 30 grudnia 2008 r. - określono do dnia zakończenia likwidacji Powiatowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji. Wnioskodawca zajmował stanowisko likwidatora, a zatem do zakresu jego obowiązków należało przeprowadzenie i zakończenie likwidacji. Materiał dowodowy wskazuje również, iż zakończenie likwidacji Powiatowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji nastąpiło z dniem 15.10. 2010 r., kiedy to Nadzwyczajne Zebranie Rady Powiatu wydało uchwałę o zakończeniu likwidacji z tą datą i kiedy

to wnioskodawca sporządził na ten dzień bilans i sprawozdanie końcowe z czynności likwidatora. Brak jest w związku z tym podstaw do uznania, że okres zatrudnienia wnioskodawcy trwał do 04.11.2010 r., tj. do czasu wykreślenia szpitala z Krajowego Rejestru Sądowego. W świadectwie pracy z dnia 18 października 2010 r. wskazano, że stosunek pracy J. J. zatrudnionego w Powiatowym Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji na stanowisku likwidatora ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę z upływem czasu, na jaki umowa ta została zawarta (tj. na zasadzie art. 30 § 1 pkt 4 kodeksu pracy), nie zaś na skutek likwidacji i niewypłacalności pracodawcy. Wnioskodawca, mimo stosownego pouczenia zawartego w świadectwie pracy, nie wystąpił z wnioskiem o jego sprostowanie.

Sąd ocenił, że Nadzwyczajne Zebranie Rady Powiatu miało prawo wydać uchwałę o zakończeniu likwidacji w dniu 15.10.2010 r. i z tą datą rozwiązać stosunek pracy z wnioskodawcą. Sąd przyjął, że wnioskodawca zawierając umowy o pracę ze Starostą (...) w charakterze likwidatora wyraził zgodę, by były one zawarte na czas określony do dnia likwidacji Powiatowego Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w D. w likwidacji.

Sąd stwierdził, że nie ma żadnej uzasadnionej przyczyny do uznania, że są to kolejne umowy o pracę zawarte na czas określony, które powinny być z mocy prawa przekształcone w umowę na czas nieokreślony, o jakiej mowa w art. 251 § 1 k.p. Celem przepisu art. 251 § 1 k.p., wprowadzonego w 1996 r., było zapobieżenie nadużyciom, polegającym na wielokrotnym zawieraniu przez pracodawcę z tym samym pracownikiem następujących po sobie krótkotrwałych umów o pracę na czas określony w sytuacji, gdy okoliczności zatrudnienia nie uzasadniały odnawiania umów, bo pracownik był faktycznie stale zatrudniony. Taki pracownik był pozbawiony stabilizacji stosunku pracy (vide: Komentarz do kodeksu pracy Jerzego Wrątnego i innych, Warszawa 1999).

Sąd stwierdził, że taka sytuacja w tej sprawie nie zachodzi. Zdaniem Sądu, w przypadku wnioskodawcy faktycznie nie dochodziło do zawierania kolejnych umów, a jedynie do przedłużania czasu trwania tej samej umowy na mocy porozumienia stron. Świadczy o tym charakter zatrudnienia wnioskodawcy jako likwidatora. Takie przedłużanie czasu trwania tej samej umowy, nie stanowi obejścia przepisu art. 251 § 1 k.p. Jest jedynie konsekwencją celu, na jaki zostały zawarte kolejne umowy.

Niezależnie od powyższego Sąd zaznaczył, iż J. J. nie udowodnił, aby do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy, posiadał wymagany okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 39 lat dla mężczyzn. Z akt rentowych ZUS wynika, że łączny okres zatrudnienia wnioskodawcy na dzień 31.12.2009 r. wynosi 38 lat 2 miesiące i 13 dni, w tym okres składkowy wynosi 37 lat 11 miesięcy i 28 dni, a okres nieskładkowy 2 miesiące i 15 dni. Wnioskodawca również nie spełnił pozostałych warunków wiekowych wskazanych w art. 2 powoływanej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Wobec tak dokonanych ustaleń Sąd orzekł o oddaleniu odwołania.

Z wyrokiem nie zgodził się wnioskodawca zaskarżając wyrok w części dotyczącej przyczyny ustania stosunku pracy oraz dotyczącej terminu ustania stosunku pracy.

Wyrokowi skarżący zarzucił, że uznanie, iż trzecia umowa o pracę zawarta na czas określony została z mocy prawa przekształcona w umowę na czas nieokreślony oraz niewłaściwe wskazanie dnia zakończenia likwidacji, którym jest dzień wykreślenia pracodawcy z KRS, a nie termin instruktażowy określony w uchwale Rady Powiatu.

Wobec tak przedstawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonych częściach i uznanie, że:

1. umowa o pracę z dnia 30 grudnia 2008 r. zawarta jako kolejna umowa na czas określony została z mocy prawa przekształcona w umowę na czas nieokreślony, a umowa o pracę wygasła z powodu zlikwidowania pracodawcy i jego niewypłacalności,
2. umowa o pracę z dnia 30 grudnia 2008 r. wygasła z dniem zakończenia likwidacji, w terminie określonym przez postanowienie Sądu o wykreśleniu pracodawcy z KRS, tj. z dniem 5 listopada 2010 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w sprawie, na etapie apelacji, sprowadzał się do ustalenia, czy wnioskodawca spełnia wymagane prawem warunki do przyznania mu prawa do świadczenia przedemerytalnego, a w szczególności czy ostatnia umowa o pracę, na podstawie której wykonywał on obowiązki likwidatora PSP ZZOZ w D., może być uznana za umowę zawartą na czas nieokreślony, jak również ustalenie daty ustania tego zatrudnienia.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy (które nastąpiło w dniu 15.10.2010 r.) był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy oraz spełnił warunki określone w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. 2004 r. Nr 120, poz. 1252 ze zm.), albowiem zgodnie z tym przepisem, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Wnioskodawca nie spełnił natomiast warunków określonych w art. 2 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Wnioskodawca na wyżej wymienioną datę nie legitymował się wymaganym 39-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, jak również stosunek pracy nie uległ rozwiązaniu w związku z likwidacją pracodawcy lub jego niewypłacalnością.

Nie można bowiem uznać, że fakt ustania stosunku pracy, w związku z wykonaniem przez niego określonej pracy, do jakiej wykonania został powołany, oznacza rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Umowa ta bowiem uległa rozwiązaniu zarówno z upływem terminu na jaki była zawarta, jak i w związku z wykonaniem pracy jaka została wnioskodawcy powierzona.

Należy zauważyć, że wnioskodawca został powołany jako likwidator w celu przeprowadzenia likwidacji PSP ZZOPZ w D.. Zatem była to umowa zawarta w celu wykonania określonego zadania, które z uwagi na jego specyfikę przeciągnęło się w czasie. Kolejne przedłużanie umowy zawartej z wnioskodawcą związane było z trwaniem postępowania likwidacyjnego. Wnioskodawca nie otrzymał żadnych nowych obowiązków i inne warunki umowy pozostawały bez zmian, a jej jedynym celem było zlikwidowanie PSP ZZOZ w D..

Z tego też względu nie można zgodzić się z twierdzeniem wnioskodawcy, że kolejna umowa zawarta z Zarządem Powiatu, na podstawie uchwały XLVII/290/10 z dnia 25.05.2010 r., która wówczas przedłużała termin zakończenia likwidacji do dnia 31.12.2010 r., przekształciła się automatycznie w umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony.

Co więcej zauważyć należy, że kolejną uchwałą z dnia 12.10.2010 r. zarząd skrócił termin zakończenia likwidacji do dnia 15.10.2010 r. i w konsekwencji po zakończeniu likwidacji w tej dacie, wnioskodawca otrzymał świadectwo pracy

za łączny okres od 1.12.2005 r. do 15.10.2010 r. Wprawdzie w świadectwie pracy znalazł się zapis, że stosunek pracy ustał w związku z upływem czasu na jaki została zawarta, jednakże zapis ten nie zmienia w żaden sposób charakteru tej umowy.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że nie nazwa umowy decyduje ostatecznie o jej charakterze, ale jej treść. Z treści umów jakie wiązały wnioskodawcę z Zarządem Powiatowym, na podstawie których przeprowadzał on likwidację PSP ZZOZ w D., wynika, że była to umowa zawarta na czas określonej pracy – tj. przeprowadzenia likwidacji. Cel tejże umowy był znany obu stronom umowy i wnioskodawca miał pełną świadomość, że zakończenie postępowania likwidacyjnego łączy się nieodzownie z rozwiązaniem stosunku pracy.

Wprawdzie co do zasady, w umowie o pracę zawartej na czas wykonania określonej pracy, nie umieszcza się terminu jej zakończenia, jednakże fakt określenia tejże daty każdorazowo przy przedłużaniu umowy, w żaden sposób nie podważa zarówno jej istnienia, jak i charakteru, tejże umowy. Każdorazowo bowiem przewidywana data zakończenia umowy, związana była nierozzerwalnie z toczącym się postępowaniem likwidacyjnym. Określała ona zatem nie tyle fakt zakończenia umowy, co przewidywaną datę zakończenia powierzonego do zrealizowania zadania w postaci przeprowadzenia likwidacji. Zarząd, niejako hipotetycznie usiłował określić przewidywany termin zakończenia postępowania likwidacyjnego, w oparciu o zaawansowanie postępowania.

Jaskrawym przykładem, na poparcie powyższego argumentu jest fakt, że w uchwale z dnia 25.05.2010 r. Zarząd Powiatu określił przypuszczalną datę zakończenia postępowania likwidacyjnego na dzień 31.12.2010 r., natomiast w uchwale z dnia 12.10.2010 r. skrócił ten termin i ustalił na dzień 15.10.2010 r. Oznacza to, że w momencie powzięcia wiadomości o stopniu zaawansowania postępowania likwidacyjnego i przewidywanym zakończeniu tego postępowania Rada Powiatu określiła datę jego zakończenia na dzień 15.10.2010 r., która pokrywała się z wykonaniem przez wnioskodawcę ostatecznych, istotnych dla postępowania, czynności.

Słusznie też Sąd I instancji stwierdził, że Rada Powiatu jako organ zatrudniający wnioskodawcę miała prawo wystawić wnioskodawcy świadectwo pracy, określając termin zakończenia stosunku pracy, na dzień 15.10.2010 r. Podkreślić należy także, że wnioskodawca nie kwestionował treści świadectwa pracy i nie zgłaszał w tym przedmiocie żadnych zastrzeżeń do momentu obecnie toczącego się postępowania sądowego.

Rozwiązanie stosunku pracy w związku z wykonaniem powierzonej pracownikowi pracy, nie może zostać uznane za rozwiązanie umowy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, czy też z powodu likwidacji pracodawcy lub jego niewypłacalności.

Co więcej faktem jest, że likwidacja dotyczyła PSP ZZOZ w D., a pracodawcą wnioskodawcy w ostatnim terminie była Rada Powiatu, a nie zlikwidowany ZZOZ. Z tego też względu nie można w ogóle mówić o rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Brak tejże okoliczności oznacza nie spełnienie przez wnioskodawcę przesłanek, od których uwarunkowane jest przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego w oparciu o przepis art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. 2004 r. Nr 120, poz. 1252 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny stwierdza, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, a apelacja wnioskodawcy jako niezasadna na mocy art. 385 kpc podlegała oddaleniu.